

Trygg framtid for folk og natur.

Forventning til kommunen

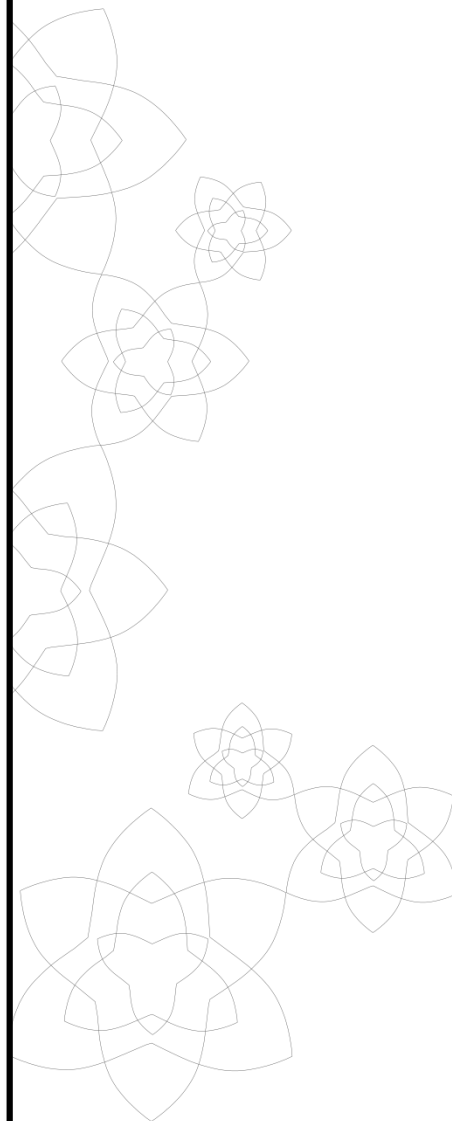
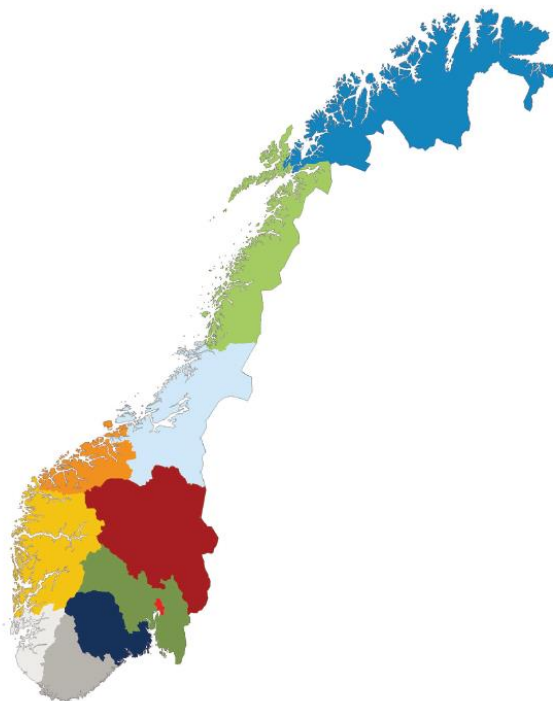
Linda Aaram miljøverndirektør, Fagdag Ålesund 30. oktober 2018

Meld. St. 6

(2018–2019)

Melding til Stortinget

Oppgaver til nye regioner

Roller i miljøforvaltninga

KLD, KMD - Politiske signaler

Miljødirektoratet – Statens naturoppsyn (SNO)

Fylkesmannen

Fylkeskommunen

Kommuner

Verneområdestyrer

Villreinneemder

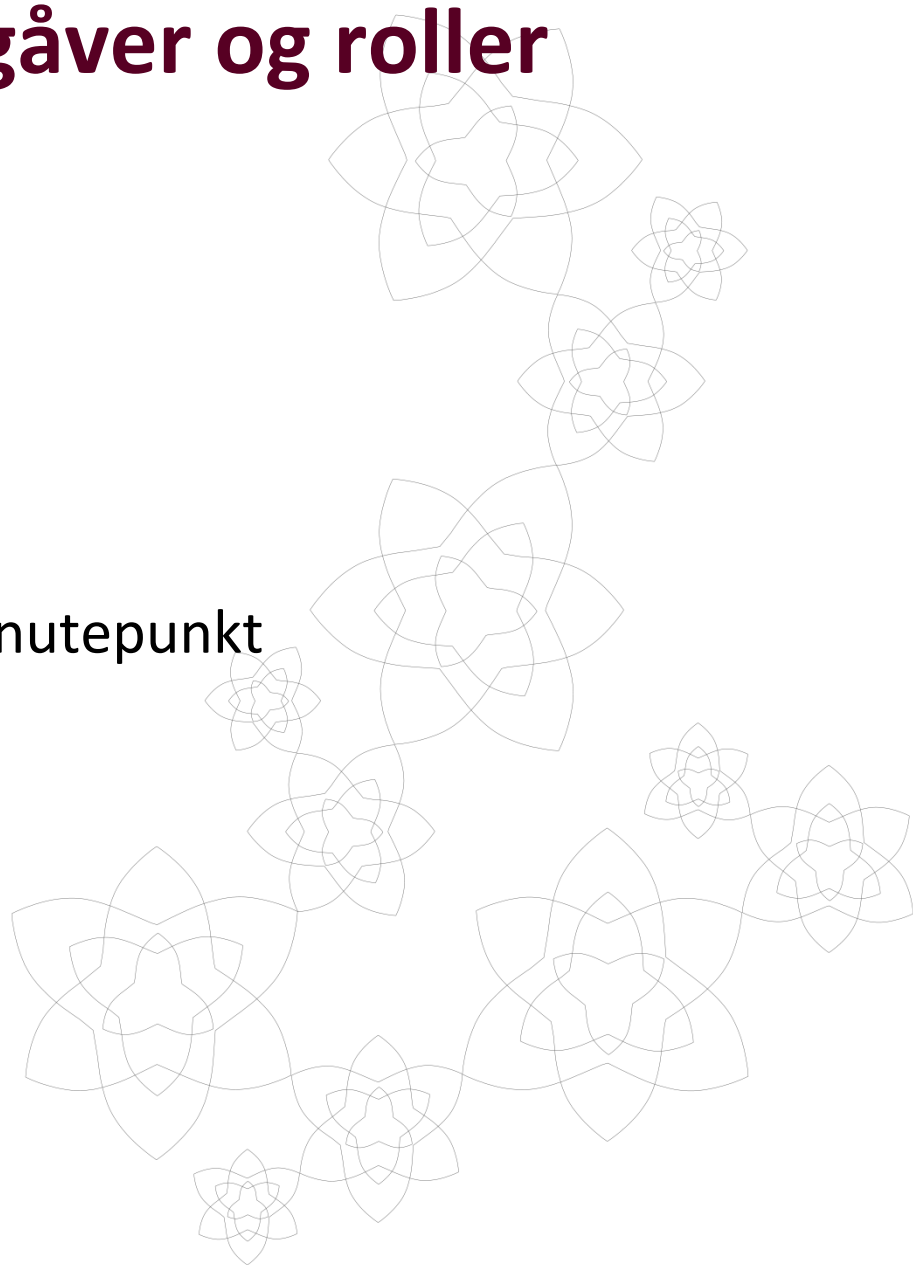
Rovviltneemder

Fjellstyrer

Villreinutvalg

Fylkesmannens oppgåver og roller

- sektormyndigheit
- samordningsinstans
- rettstyggleiksinstans
- initiativtakar og informasjonsknutepunkt

Overordnede mål og styringsparameter

Klima – og miljødepartementet

En bærekraftig, trygg og fremtidsrettet samfunnsutvikling og arealbruk

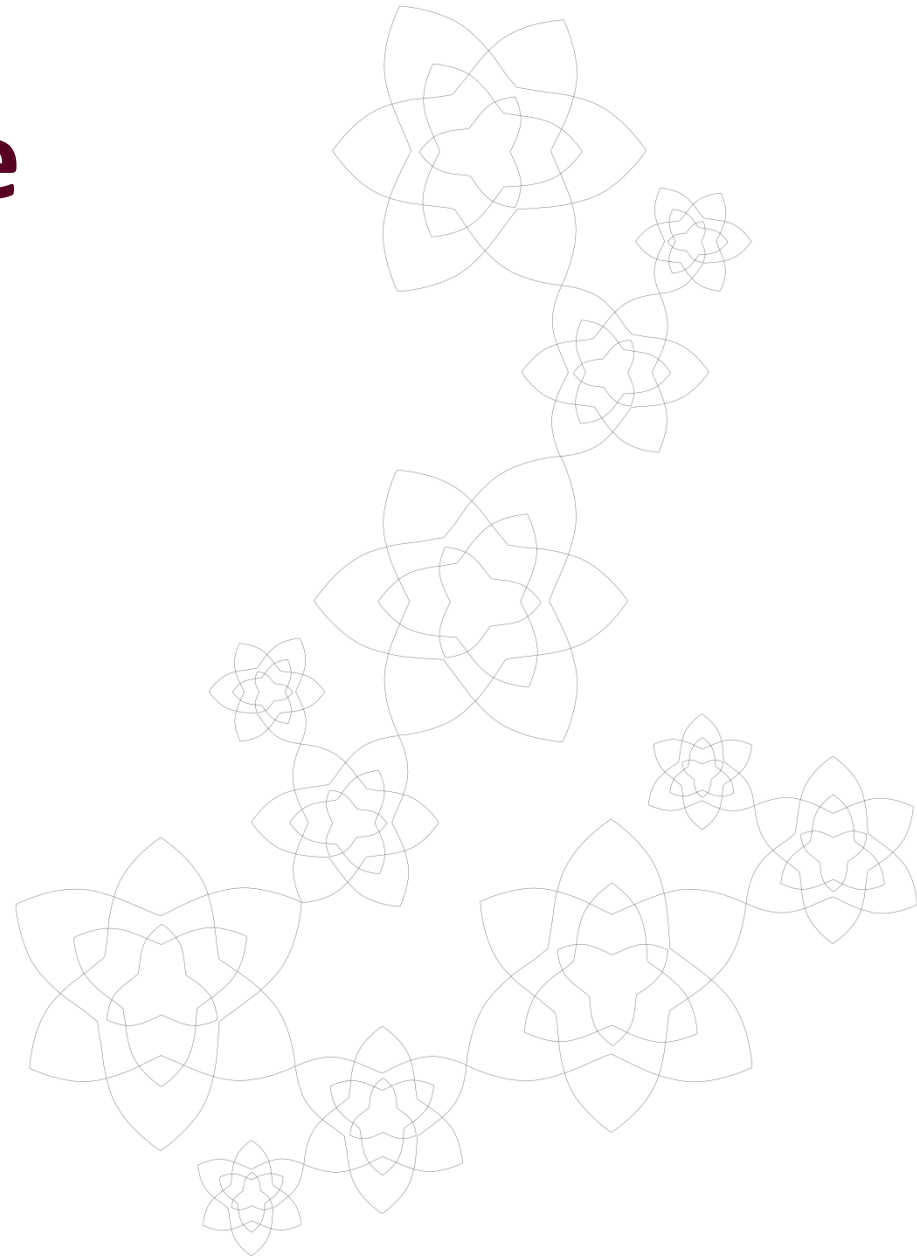
Økosystemene i fylket har god tilstand og leverer økosystemtjenester

Et representativt utvalg av norsk natur skal tas vare på for kommende generasjoner

Forurensning skal ikke skade helse og miljø

Utfordringsbilde

- Klima
- Fremmede arter
- Marin forurensning
- Plastforurensning
- Miljøgifter
- Støy, støv og lokal luftforurensning

Ta miljøhensyn i arealplanlegging?

Verktøykassa er oppdatert! Den brukes til å kvalitetssikre arealplaner.

[Les mer](#)

Foto: Klipp og Lim Media AS

Oppgavehjelp

Maler

Søk her

Søk

Miljøkommune.no

Oversikt over kommunens myndighet og plikt, og hjelp til saksbehandling innen:

- [Klima](#)
- [Forurensning](#)
- [Naturmangfold](#)
- [Kulturminne, kulturmiljø og landskap](#)
- [Jakt, fiske- og viltforvaltning](#)
- [Arealplanlegging](#)
- [Friluftsliv](#)
- [Motorferdsel](#)
- [Vannforvaltning](#)
- [Råd til saksbehandleren](#)

* Verktøy

[Ordforklaringer](#)

[Kart og databaser](#)

[Lenker](#)

✉ Nyhetsbrev

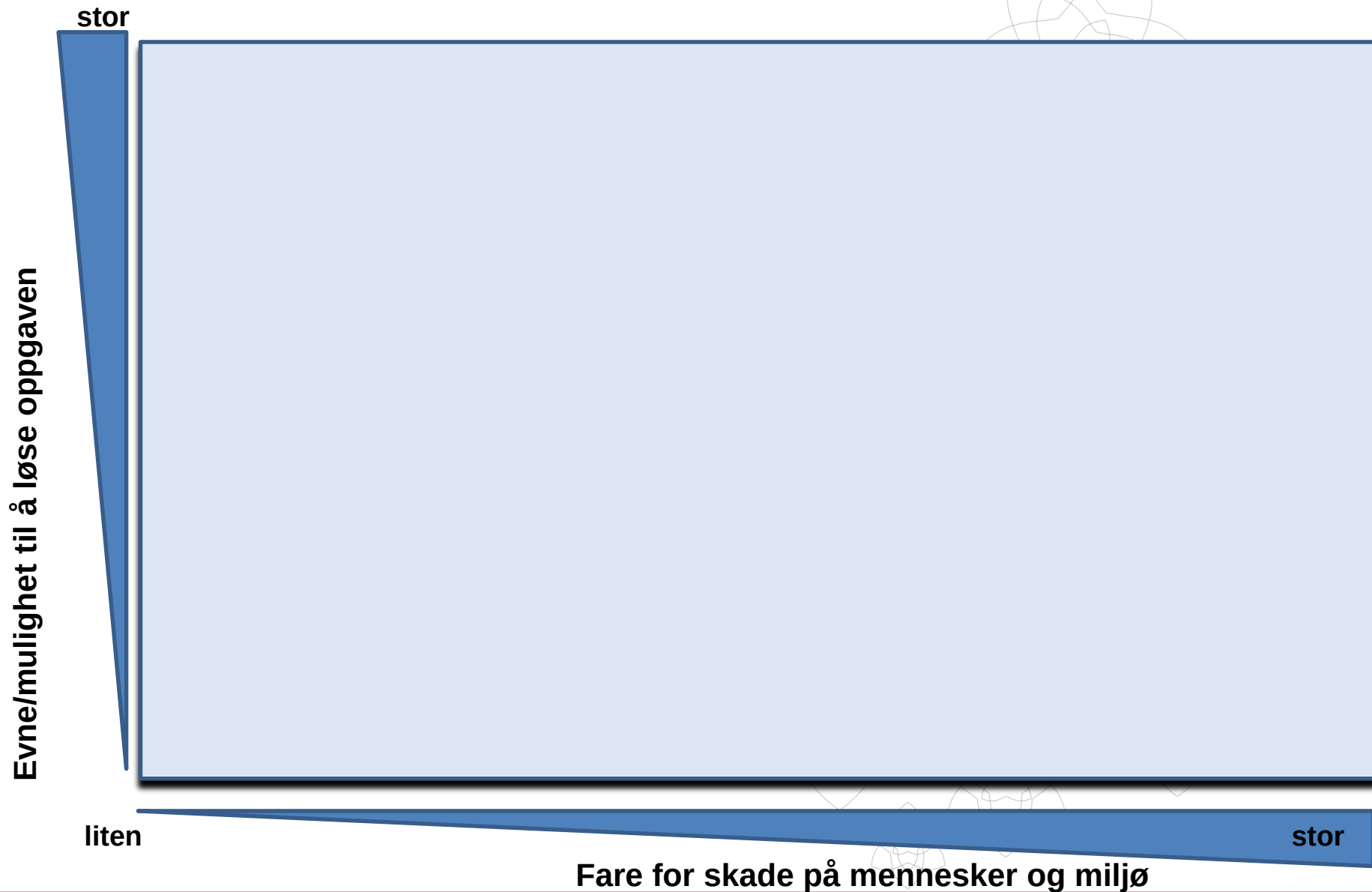
Skriv inn din e-postadresse for å abonnere på vårt nyhetsbrev.

<e-post>

Start abonnement

Miljøkommune.no er utviklet for deg som jobber med miljøsaker i kommunen. Kommunen spiller en nøkkelrolle for at vi skal nå de nasjonale miljømålene. Nettstedet tilbyr konkret og oppgaveretta veiledere, og gir oversikt over oppgaver kommunen skal, bør eller kan løse ut fra sin rolle og myndighet.

Utfordringsbilde - Prioriteringsmatrise

Miljøforvaltning i kommunen - Verktøy

Plan- og bygningslova,

Naturmangfaldlova,

Forureiningslova,

Lakse- og innlandsfiskelova,

Viltlova,

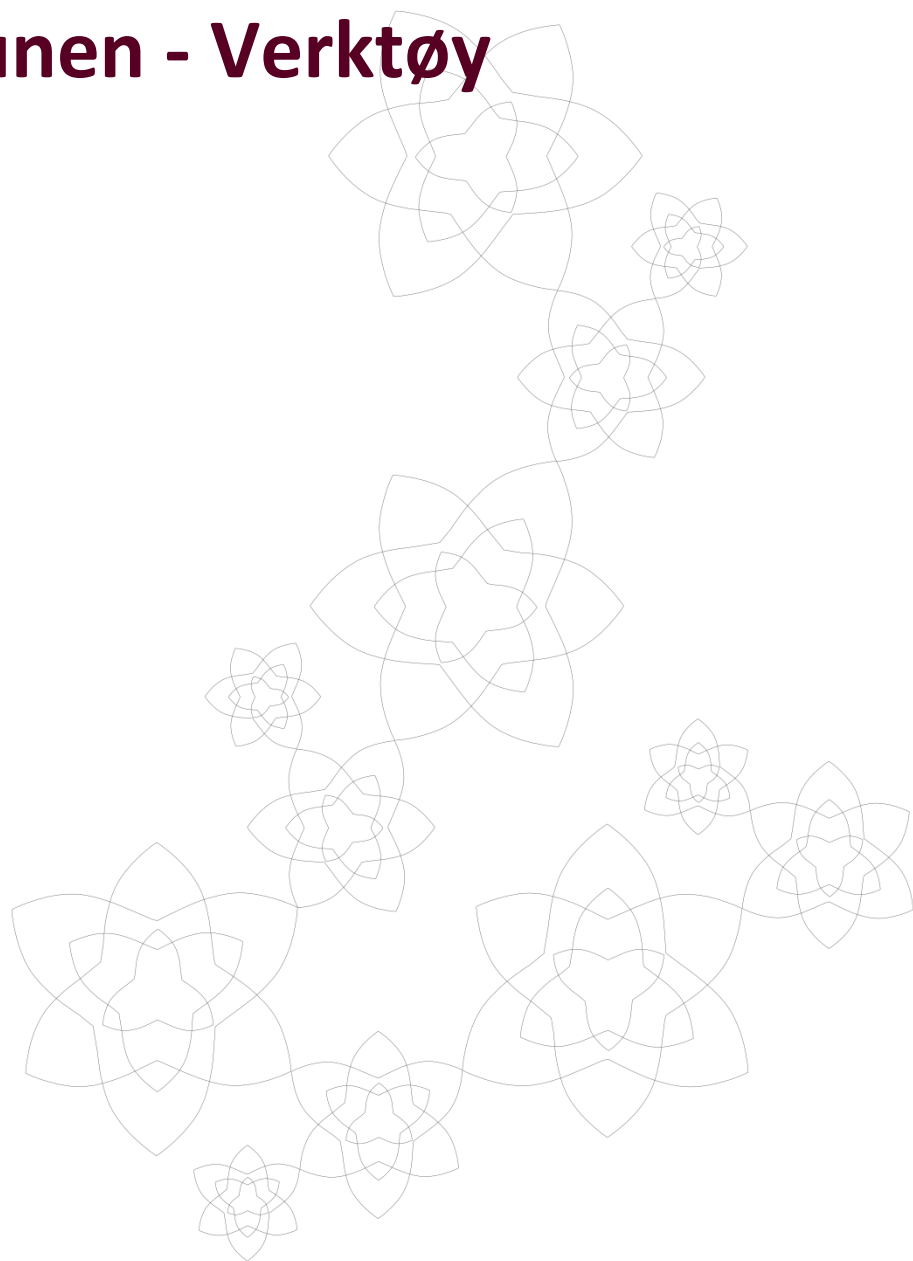
Vannressursloven

Motorferdsellova

Friluftsløven

Kulturminneløven

Klimaløven

Ny klimalov - gjeldende fra 1. januar 2018

Lovfester klimamål:

- 2030: 40% reduksjon fra 1990
- 2050: 80-95% reduksjon
- Gjennomgang av klimamål hvert femte år

Årlig redegjørelse for Stortinget

Rapportering på klimatilpasning

Loven er forpliktende for regjering og storting.

Den etablerer ikke rettigheter eller plikter for borgerne som kan håndheves ved søksmål for domstolene.

Tilskudd – klima

[ENOVA](#), nå kan du få støtte til både utvikling og utprøving av innovative energi- og klimaløsninger i bygg. Her finnes det flere muligheter.

[Klimasats](#) er en ganske ny støtteordning til klimasatsing i kommunene. Kommuner og fylkeskommuner kan søke om støtte til prosjekter som reduserer utslipp av klimagasser, og bidrar til omstilling til lavutslippssamfunnet.

I tillegg har Statens vegvesen en [tilskuddsordning for økt sykling](#). Vi tenker at dette vil kunne være et aktuelt supplement for oppgradering rundt skoler og andre offentlige bygg og anlegg for barn og unge.

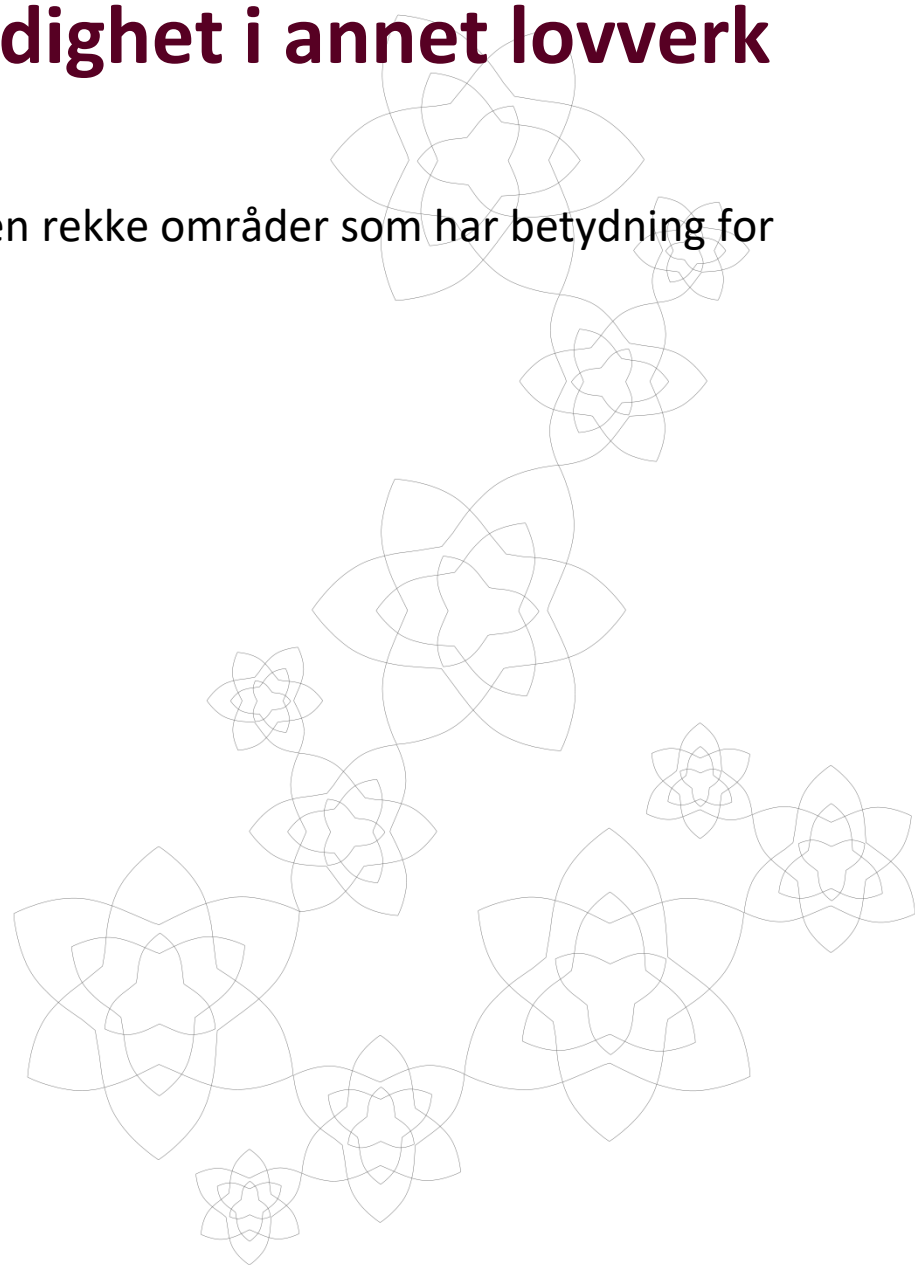
«[Nasjonalt program for leverandørutvikling, innovativ anskaffelser](#):
Leverandørutviklingsprogrammet kan støtte i selve anskaffelsesprosessen. Se for øvrig www.innovativeanskaffelser.no.

Andre aktuelle miljøtilskuddsordninger fra KLD som er aktuelle for kommuner:
<https://www.regjeringen.no/no/dokumenter/tilskotsordninger-for-2018/id2577758/>

Klimaoppgaver og myndighet i annet lovverk

Kommunen har myndighet og oppgaver på en rekke områder som har betydning for klimagassutslipp og energibruk:

- Transport
- Byggesak
- Fjernvarme
- Vindkraft
- Vannkraft
- Nettanlegg
- Landbruk
- Avfall
- Vann og avløp
- Innkjøp

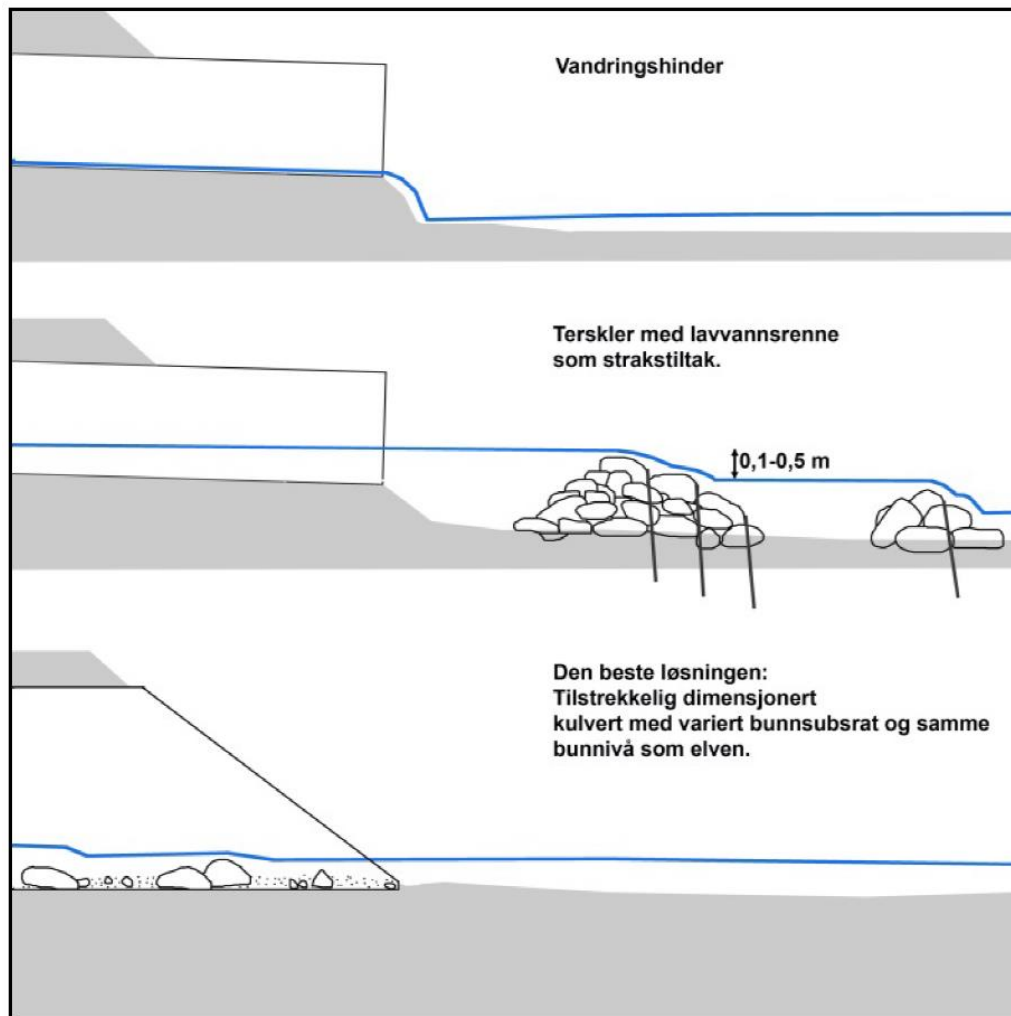
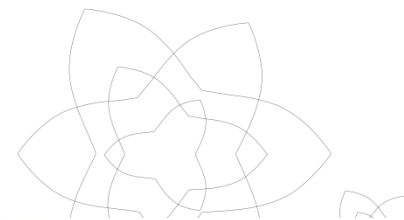

Gjenåpning sideløp

Kulverter

Forsøpling og næringsavfall på avveie

Forsøpling – behov for ein KOLLEKTIV DUGNAD

Omfang og konsekvensar

- Forsøpling av strendene og havet aukar
- Dyr i havet dør fordi dei et eller sitt fast i plastavfall, særleg sjøfugl lid på grunn av marin forsøpling

Avfallet vi ser i strandsona er berre ein liten del av den totale mengda

- Vi ryddar ikkje opp etter oss
- Plastforsøpling i havet er eitt av vår tids største miljøproblem

Foto: Fylkesmannen i Møre og Romsdal

Ulovlig brenning av avfall

Avfallsplaner for havner

- Forurensningsforskriften kap. 20: Alle havner skal ha mottaksordning og plan for skipsavfall
- EU-direktiv 2000/59/EF implementert i norsk regelverk
- Avfallsplanene skal godkjennes av Fylkesmannen. Skal revideres hvert tredje år.
- Mer enn 900 havner i Møre og Romsdal. Om lag 150 er så langt godkjent.
- 2018: FM prioriterte ISPS-havner. De fleste av disse har nå godkjent plan.
- 2019: FM vil prioritere kommunale havner
- Kommunene plikter å sende FM oversikt over både private og kommunale havner

Global utfordring. Avfallsplanene er et ledd i arbeidet med å redusere mengden plast og annen forsøpling i hav og på strender.

Mye spredt bebyggelse - avløp

Tabell 1. Tiltak/Vassførekomstar som er høgt prioriterte i vassområda

Søre Sunnmøre	Nordre Sunnmøre	Romsdal	Søre Nordmøre	Nordre Nordmøre
Fosnavågen og Lyngnesvik – miljøgifttiltak, FM sine prioriteringar	Miljøgifttiltak i Borgundfjorden	Molde ved Moldefjorden – opprydding i samband med eventuell utbygging/vegprosjekt	Sunndalsfjorden – undersøkingar/oppnydding (miljøgifter)	Bævra og Suma – vilkårsrevisjon
Grøne korridor – følgje opp undersøkingar	Ellingsøyfjorden – miljøgifttiltak	Aura/Eira – vilkårsrevisjon	Indre hamn, Bolgsvaet og Dalasundet i Kristiansund – undersøkingar/oppnydding	Søya – undersøkingar
Møre-vassdraget – vurdere tiltak		Rauma-regionen – rotenon-behandling (gyro)	Driva-regionen – rotenon-behandling (gyro)	Todalselva – betre vandringsforhold for fisk
Spreidd avløp – interkommunalt samarbeid	Spreidd avløp – interkommunalt samarbeid	Spreidd avløp – interkommunalt samarbeid	Spreidd avløp – interkommunalt samarbeid	Spreidd avløp – interkommunalt samarbeid

Grunnforurensning

forurenset_omrade_pkt

X - Mistanke om forurensning

3 - Ikke akseptabel forurensning
og behov for tiltak

2 - Akseptabel forurensning
med dagens areal- og resipientbruk

1 - Lite/ikke forurenset

NORSKEHAVET

Tilsyn med kommunene jan/feb 2019 – kap 2

MINSTE KRAV

Kommunen skal ha:

- oversikt over forurenset grunn – oppdatere Grunnforurensningsdatabasen
- Tilsyn med at kap. 2 følges – kan være både dokumenttilsyn og fysisk
- Behandler tiltaksplaner

FOR Å SIKRE MÅLET OM

Kommunen bør som minimum:

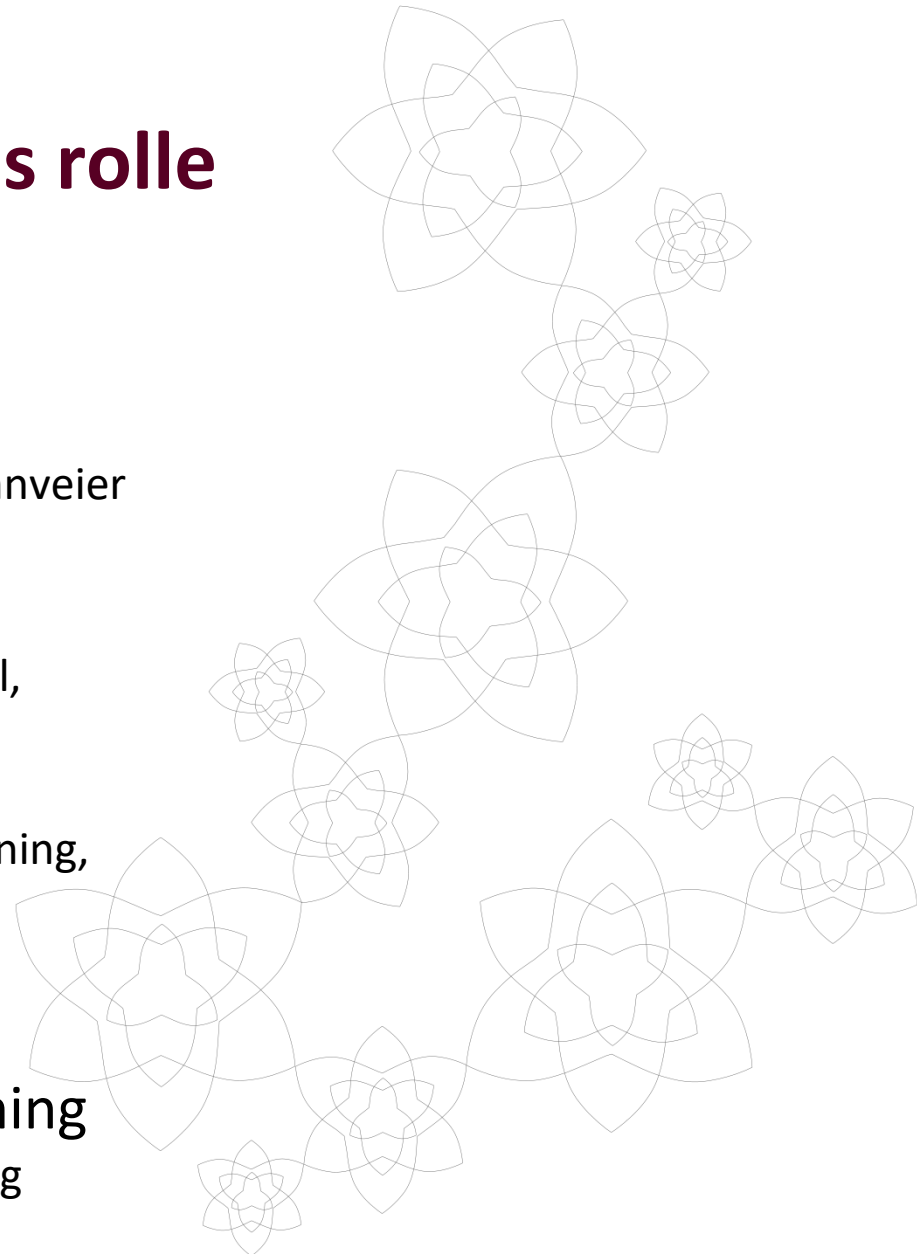
- Ha gode system for å kvalitetssikre arbeidet med å godkjenne tiltaksplaner
- Opplæring av ansatte
- Samordne godkjenning etter kap. 2 m byggesaksbehandlingen
- Etterspør og kontrollere sluttrapporter

FYLKESMANNEN ANBEFALER

- Fastsette forskrift om gebyr
- Følge opp at alle forurensede masser går til godkjent deponi
- Delegere myndighet etter forskriften til den enhet/nivå i kommune vurderes å være best egnet – pass på rollene
- Formelt eller uformelt samarbeid mellom kommunene

Utfordringsbilde – eksempler kommunenes rolle

- Klima
 - Transport- og arealplanlegging
 - Klima- og energivennlige bygg
 - Økt nedbørsmengde, åpning av vannveier
- Miljøgifter på avveie
 - Forsøpling og villfyllinger,
 - massehåndtering inkludert feieavfall,
 - miljøsanering av bygg,
 - brenning av avfall,
 - registrering av kjent grunnforurensning,
 - utfylling over forurensa sediment
- Plastforurensning
 - avløp, forsøpling
- Støy, støv, lokal luftforurensning
 - Industri vs boligområder planlegging

Korleis få fleire i kommunen med på laget?

